

/NOTAT

DATO: 04-05-2009
REF: AF
J.NR.: 2008.479

KONCEPT FOR GENBRUGSPLADSER

1. Indledning

I 2009 driver KARA/NOVEREN genbrugspladser beliggende i Roskilde, Køge, Hårlev, Bjæverskov, Torkilstrup, Viby og Jyllinge. Formålet med fælles drift af genbrugspladser i KARA/NOVEREN's regi er at sikre ensartede vilkår for borgere og virksomheder uanset kommunalt tilhørsforhold. I henhold til den strategiske målsætning om udviklingen af totale affaldsløsninger betyder det, at alle borgere kan benytte alle genbrugspladser på tværs af kommunegrænserne. Borgerne kan dermed benytte den genbrugsplads, der ligger mest centralt for den enkelte og således opnå den kortest mulige køreafstand; forudsat den enkelte kommune har valgt tilvalgsydelsen. Det tilstræbes, at brugerne i bymæssig bebyggelse har maksimalt 8-10 km til nærmeste genbrugsplads.

Genbrugspladserne drives ud fra en strategi om:

at alle pladser er åbne for alle brugere i de kommuner, som er tilsluttet genbrugspladsordningen

at tilbyde høj service for alle borgere og virksomheder i de tilsluttede kommuner

at få bedre priser på behandling/afsætning af indsamlede mængder gennem stordriftsfordele

2. Fælles koncept

Det er forudsat, at genbrugspladserne med stort lokalt hensyn udformes så ensartet som muligt, således at brugerne kender pladserne og sorteringen, uanset hvilken plads de be-søger. For at opnå de bedst mulige priser for behandling og afsætning af genanvendelige materialer er det ligeledes af yderste vigtighed, at affaldet sorteres korrekt og ensartet på de forskellige pladser. Affaldsfraktioner uden urenheder giver de bedste afsætningspriser til gavn for KARA/NOVEREN's interessenter og for miljøet.

De ensartede vilkår på genbrugspladserne skaber endvidere mulighed for udnyttelse af stordriftsfordele, så som fælles udarbejdelse af beredskabsplaner, udbud, indretning af bygning til modtagelse og håndtering af farligt affald, fælles personale og fælles drift af maskiner.

Konceptet bygger på, at genbrugspladsernes hjemstedskommune – på langtidslejemål – udlejer en eller flere byggemodnede grunde til KARA/NOVEREN, hvorefter KARA/NOVEREN anlægger genbrugspladserne og afholder omkostningerne hertil eller overtager eksisterende pladser og materiel (undtagen grunden som lejes) til en nedskrevet værdi. Ved overtagelse af eksisterende pladser er det en forudsætning, at personalet på pladsen virksomhedsoverdrages til KARA/NOVEREN. Det er ligeledes en forudsætning, at hjemstedskommunen udarbejder og gennemfører den nødvendige planlægning, som muliggør anlæggelse af en genbrugsplads på grunden.

Ved lokalisering af nye genbrugspladser tages der højde for mulighed for udvidelse af ek-sisterende pladser. Ud fra en vurdering af behovet i de enkelte områder må der forudsættes et areal til en moderne genbrugsplads på 10.000 – 20.000 m².

3. Indretning og bemanding af pladserne

Nye pladser - eller ombygning af eksisterende pladser - anlægges så vidt muligt således, at den lette og tunge trafik adskilles. Containerne opstilles, så brugerne kan levere affaldet fra den ene side, og entreprenørerne kan afhente containerne fra den anden side. Det er af sikkerhedsmæssige grunde, at den tunge trafik adskilles fra de områder, hvor borgerne opholder sig. Adskillelsen giver desuden den fordel, at containerne kan tømmes i åbningstiden, også på tidspunkter hvor pladserne er meget besøgt.

Det tilstræbes, at en del af containerne placeres på et lavere niveau end adgangsniveauet, hvorved brugerne undgår at skulle løfte de tunge ting op ad trapper til containerne. Placeringen af containere under niveau giver endvidere personalet et bedre overblik og dermed mulighed for at eftersortere affaldet.

3.1 Bestykning af pladserne

Ved bestykning af pladserne er der konstant fokus på, at containernes antal, type og vedligeholdelsestilstand modsvarer Arbejdstilsynets anvisninger såvel som krav og behov for sortering, hvorfor tilpasning af containere og andet opsamlingsmateriel er en løbende proces. I udformningsfasen bør der derfor afsættes plads til, at der kan komme yderligere containere til, såfremt der opstår krav eller ønske om det.

På pladserne sikrer KARA/NOVEREN, at der forefindes det nødvendige materiel som fx læssemaskine og rendegraver/gummiged.

Endvidere opføres der på hver enkelt ny genbrugsplads en mandskabsbygning på ca. 50 m² samt en bygning for modtagelse og sortering af farligt affald. Bygningen eller bygningerne vil være i overensstemmelse med gældende regler og anvisninger fra myndighederne og Arbejdstilsynet.

3.2 Skiltning og information

For at sikre korrekt sortering af affaldet er det vigtigt, at skiltning tydeligt angiver, hvordan affaldet skal sorteres, og hvor affaldet skal placeres. Ud fra ønsket om at kunne hjælpe og rådgive brugerne bedst muligt - og for at minimere risikoen for fejlsortering - lægges der vægt på, at brugerne i videst muligt omfang møder en ensartet skiltning på alle pladserne. KARA/NOVEREN har meget fokus på skiltning og information og er yderst opmærksom på, at dårlig skiltning ofte giver anledning til misforståelser, hvorfor effekten af skiltningen løbende evalueres. KARA/NOVEREN ligeledes har stor fokus på, at pladserne fremstår ryddelige og præsentable.

3.3 Pladspersonale

For at sikre en optimal servicering af pladsernes brugere vil der på den enkelte plads være ansat personale, der kan sikre en miljømæssig korrekt håndtering af affaldet. Al personale er i overensstemmelse med KARA/NOVEREN's værdier ansvarlige for at løfte opgaven omkring servicering af alle genbrugspladserne, hvilket er med til at give de nødvendige logistiske og økonomiske fordele i forbindelse med ferie, orlov og sygdom. Ligeledes indgår der en næsten fast stab af timeansatte som afløsere, der er uddannet i sortering af såvel "almindeligt" som farligt affald. Endelig skal nævnes, at KARA/NOVEREN har stor fokus på, at pladserne fremstår præsentable.

3.4 Social ansvarlighed

KARA/NOVEREN og BOMI har indgået samarbejdet med det formål at være med til at hjælpe borgere, som af den ene eller anden grund er kommet i en vanskelig situation, tilbage på arbejdsmarkedet. Det betyder, at KARA/NOVEREN tager del i det sociale ansvar ved at hjælpe med arbejdsprøvning, fleksjob og integration m.m.

4. Adgangsvilkår

Adgangsvilkårene vil blive ændret fremadrettet, idet affaldsreformens første del foreskriver ensartede nationale principper for erhvervenes adgang til genbrugspladserne fra den 1. januar 2010.

På den baggrund beskrives i det følgende adgangsvilkår før/hhv. efter den 1. januar 2010.

4. 1. Adgangsvilkår frem til den 1. januar 2010

Private

Private - herunder også sommerhusejere bosiddende i en kommune som er tilsluttet det fælles genbrugspladskoncept - har fri adgang til at benytte den genbrugsplads, de måtte ønske. For at sikre at der kun er adgang for de borgere, som bor i kommuner, der er tilknyttet genbrugspladsordningen, kontrolleres adgangen med en bom, som åbnes ved hjælp af sygesikringsbeviset/sundhedsbeviset/sommerhuskort.

Der er adgang for mindre køretøjer (totalvægt 3.500 kg) samt trailer med totalvægt 750 kg, som må føres med lille kørekort, kørekort kategori B.

Erhverv

Erhvervskunder kan benytte genbrugspladser, hvor der er etableret vægt- og betalingsanlæg, de henvises derfor til Torkilstrup, Køge eller Roskilde (Navervej). Ved aflevering af affald opkræves der et gebyr, som modsvarer behandlingsomkostningerne (svarende til de variable omkostninger). Erhvervskundernes andel af de faste omkost-

ninger til afskrivninger, vedligeholdelse og forrentning opkræves af kommunerne som en del af erhvervsaffaldsgebyret.

For erhvervskunderne er der ligeledes kun adgang for mindre køretøjer; totalvægt 3.500 kg samt trailer med totalvægt 750 kg, som må føres med lille kørekort, kørekort kategori B.

4. 2. Adgangsvilkår efter 1.1 2010

Med regeringens oplæg til at gennemføre ensartede nationale vilkår skal private såvel som erhverv have adgang til genbrugspladserne efter 1.1.2010.

Genbrugspladserne vil fortsat være det sted, hvor borgere og erhverv kan aflevere mindre mængder, således at der ikke åbnes adgang for større køretøjer som f.eks. lastbiler.

Derfor vil der fortsat kun være adgang for mindre køretøjer; totalvægt 3.500 kg samt trailer, som må føres med lille kørekort, kørekort kategori B.

5. Omkostningsfordeling efter 1.1 2010

Det overordnede mål med omkostningsfordelingen er at sikre en retfærdig fordeling af omkostningerne mellem de deltagende kommuner og mellem de forskellige brugergrupper. Det skal ligeledes sikres, at fordelingen sker i overensstemmelse med lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Ny organisering af affaldssektoren) 2009.

Der gennemføres brugerundersøgelser til fastlæggelse af fordelingen af mængder (og dermed omkostninger) mellem erhverv og boliger/sommerhuse. Denne fordeling skal anvendes til at opkræve det særlige erhvervsaffaldsgebyr med en fordeling mellem de forskellige brancher efter den model, der er fastlagt i lov om miljøbeskyttelse § 48.

Ind til brugerundersøgelser er gennemført fastsætter lovgivning en fordeling på 15 % til erhverv og 85 % til husstande. Denne nøgle vil udgøre grundlaget for fordelingen af omkostningerne i 2010 og 2011.

Omkostningsfordelingen mellem kommunerne opgøres efter antal husstande; sommerhuse regnes som en halv husstand. Således betaler alle husstande og sommerhuse den samme andel i hele KARA/NOVEREN.

6. Åbningstider

Åbningstiderne på genbrugspladserne fastlægges efter behovet, således at brugerne har mulighed for at aflevere affald alle ugens 7 dage på en eller flere genbrugspladser i de tilsluttede kommuner.

Ved tilrettelæggelse af åbningstiderne lægges der tillige vægt på, at brugerne opnår den bedst mulige service, og at der opnås effektiv udnyttelse af såvel personale som materiel. Åbningstiderne vil jævnligt blive evalueret i forbindelse med fremtidige brugerundersøgelser.

7. Aftaler med transportører og modtageanlæg

KARA/NOVEREN står for udarbejdelse og vedligeholdelse af alle kontrakter og aftaler med transportører og modtageanlæg. Derved er det KARA/NOVEREN's opgave at have fokus på økonomi, diverse opdateringer, markedsovervågning m.v. Ligeledes er det KARA/NOVEREN, der kontrollerer, at transportører og modtageanlæg overholder kontrakterne i overensstemmelse med udbuddene.

8. Kontraktforhold mellem KARA/NOVEREN og kommunerne

I forbindelse med at kommuner anmoder KARA/NOVEREN om at overtage eller etablere en genbrugsplads, anvendes vedlagte paradigme for driftsaftale og lejeaftale til udformning af kontrakt (Bilag 1 og Bilag 2).

8.1. Leje af grund

Det forudsættes, at genbrugspladsens hjemstedskommune udlejer en byggemodnet grund til KARA/NOVEREN på en langtidskontrakt. Den årlige leje fastsættes som 10 % procent af grundværdien.

8.2 Overtagelse af eksisterende pladser

Ved overtagelse af eksisterende genbrugspladser ejer kommunen fortsat grunden og udlejer denne til KARA/NOVEREN som nævnt i kontrakten under punktet "Leje af grund". Pladsen i øvrigt – inkl. belægninger, bygninger, materiel og lign. - overtages af KARA/NOVEREN til kommunens anskaffelsespris fratrukket afskrivninger beregnet over 20 år på bygninger, 15 år på belægninger, hegn, belysning m.v. og over 7 år på containere, maskiner og øvrigt materiel.

Tilsvarende vilkår gælder, såfremt pladsen med tiden skal overgå fra KARA/NOVEREN til kommunen igen.

9. Benchmarking

Ud fra ønsket om at sikre interessentkommunerne og brugerne af genbrugspladserne den bedste service og ud fra ønsket om at kunne måle og dokumentere servicen deltager KARA/NOVEREN i et fortsat benchmarking projekt i RenoSam regi. I projektet deltager årligt 13 RenoSam affaldsselskabsmedlemmer med deres genbrugspladser.

Bilag 1: Aftale om tilslutning til fælles koncept for drift af genbrugspladser i X kommune
Bilag 2: Koncept til udarbejdelse af lejeaftale for grund til genbrugsplads